

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Історія держави і права зарубіжних країн

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: нормативна

Форма навчання: денна, заочна

Освітній ступінь: бакалавр

Кількість кредитів (годин): Денна: 4 (120 год.: 30 - лекції; 28 - семінарські; 2 - консультації; 60 - самостійна робота); Заочна: 4 (120 год.: 6 - лекції; 6 - семінарські; 108 - самостійна робота)

Мова викладання: українська

Посилання на курс в онлайн-платформі Google Classroom (код класу): mhfbpih

2. Інформація про викладача (викладачів)

ПІБ: Гончарова Наталія Олександрівна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: кандидат історичних наук, доцент

Кафедра: кафедра історії та методики її навчання

Робочій e-mail: goncharova@idguonline.net

Години консультацій на кафедрі: середа, 13:10-14:30

3. Опис та мета дисципліни

Дисципліна «Історія держави і права зарубіжних країн» передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Право».

Історія держави і права зарубіжних країн у сучасний період - актуальна і значима. Це пояснюється зростаючим інтересом людей до минулого, до історії в цілому, а також тим великим значенням, яке має історико-правове знання для вирішення глобальних завдань, що постають перед суспільством у XXI ст. Історія держави і права своїм змістом звернена у минуле, але своєю політичною спрямованістю вона націлена на сьогодення та у майбутнє, зокрема дає можливість не тільки глибше зрозуміти державно-правові реалії сучасності, а й відкривати нові закономірності розвитку держави та права, прогнозувати подальші тенденції розвитку державно-правових інститутів. Сучасний процес державотворення в Україні вимагає ретельного вивчення та усвідомлення всього досвіду, набутого людством у розбудові держави і формуванні права.

Важливим завданням курсу є вивчення розвитку державних інституцій та правових пам'яток як соціально-історичного та культурного феномену людської цивілізації. Мета курсу історії держави і права полягає у формуванні широкого юридичного світогляду, правової свідомості, у виробленні правильних оцінок розвитку державно-правових явищ, вихованні політичної та правової культури.

Таким чином, вивчення дисципліни дозволить Вам розширити свої знання в галузі історії держави і права та сформувавши цілісні уявлення про формування, етапи розвитку, його характерні риси, соціальну структуру.

Передумовою для вивчення дисципліни є оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисципліни «Теорія держави і права».

4. Результати навчання

Студенти, що опанують навчальну дисципліну «Історія держави і права зарубіжних країн» зрозуміють:

- історію права та державних інститутів :
- основні системи права, їх зміст і місце в історії конкретних держав;
- внесок провідних європейських мислителів в теорію і практику побудови правових держав визначати основні тенденції історичного розвитку в конкретні історичні періоди.
- міжнародні стандарти прав людини
- економічні, природно-географічні, соціальні, демографічні, світоглядно-релігійні, етнічні та інші фактори виникнення та розвитку інститутів держави та права в різних регіонах світу;

В процесі навчання студенти оволодіють такими вміннями та навичками:

- демонструвати необхідні знання та розуміння суті та змісту основних правових інститутів та норм фундаментальних галузей права;
- застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки;
- пояснювати природу та зміст основних правових інститутів та процедур національного права;
- давати короткий висновок щодо окремих проблем з достатньою обґрунтованістю
- відтворювати зміст, демонструючи розуміння з основних професійних та суспільних тем встановлювати ефективну комунікацію з представниками різноманітних субкультур;
- демонструвати знання і розуміння щодо визначення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

5. Структура дисципліни

Денна форма здобуття освіти

Тема № 1. Предмет історії держави і права зарубіжних країн

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні поняття дисципліни. 2. Міждисциплінарний фактор предмету. 3. Стан розробки та зв'язок із іншими науками. 4. Значення дисципліни для фахової освіти та правової системи в цілому. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Історія держави і права зарубіжних країн: посібник / В.І. Орленко, В.В. Орленко. – 4-ге вид., стер. – К., 2010. – 243 с.</i> 2. <i>Історія держави і права зарубіжних країн: навч. посіб. / Л.М. Бостан, С.К. Бостан. – 2-ге вид., перероб. та допов. – К.: ЦУЛ, 2008. – 729 с.</i> 3. <i>Макарчук В. С. Загальна історія держави і права зарубіжних країн: Навч. посібник. — 5-е вид., доп. — К.: Атіка, 2006.</i> 4. <i>Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів. комерц. акад. ; [уклад. Вдовичин І. Я]. - Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2015. - 591 с</i> 5. <i>Шигаль, Д. А. Історія держави і права</i>

	зарубіжних країн [Текст] : курс лекцій / Д. А. Шигаль. - Х. : ФІНН, 2011. - 340 с.
--	--

Тема № 2. Держава і право країн Стародавнього Сходу

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> Загальна характеристика розвитку держави і права Стародавнього Єгипту Формування державних та правових інститутів в Месопотамії. Закони Хамурапі. Держава і право Стародавньої Індії. Закони Ману. Кастова система. Особливості права та держави в Стародавньому Китаї. Правова та державна система Фінікії, Сирії та Ізраїльсько-Іудейського царства. 	<ol style="list-style-type: none"> Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : посібник / [Джужжа О. М. та ін.]. - К. : НАВС, 2012. - 375 с Трофанчук Г.І. Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : навч. посіб. / Г. І. Трофанчук. - 2-ге вид., переробл. і допов. - К. : Юрінком Інтер, 2013. - 445 с http://uristinfo.net/istorija-gosudarstva-i-prava/267-istorija-derzhavi-i-prava-zar-krayin-majmeskulov.html Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : навч. посіб. / Л. М. Бостан, С. К. Бостан ; Запорізький юрид. ін-т. - Київ : Центр учбової літ., 2008. - 672 с. http://subject.com.ua/pdf/124.pdf
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> Соціальна структура та ознаки права Стародавнього Єгипту Джерела рабства в Стародавньому Сході Галузі та правові питання, які розв'язували закони Хамурапі Старий Заповіт як джерело стародавнього юдейського права Варновокастова система. Синкретизм в правовій свідомості Сутність та ознаки патріархального рабства 	<ol style="list-style-type: none"> Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : посібник / [Джужжа О. М. та ін.]. - К. : НАВС, 2012. - 375 с Трофанчук Г.І. Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : навч. посіб. / Г. І. Трофанчук. - 2-ге вид., переробл. і допов. - К. : Юрінком Інтер, 2013. - 445 с http://uristinfo.net/istorija-gosudarstva-i-prava/267-istorija-derzhavi-i-prava-zar-krayin-majmeskulov.html Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : навч. посіб. / Л. М. Бостан, С. К. Бостан ; Запорізький юрид. ін-т. - Київ : Центр учбової літ., 2008. - 672 с. http://subject.com.ua/pdf/124.pdf

Тема № 3. Держава і право Стародавньої Греції

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> Афінська рабовласницька держава, її суспільний та державний лад, характерні риси права. Афінська нормативно-правова база: Солон та його законодавство. Реформи Клісфена. Суспільний та державний лад Стародавньої Спарти: правителі, народні збори, стани населення). Правова система Спарти: адміністративні сімейні виховні норми, закони Лікурга. Держава та право Македонської держави (період еллінізму). 	<ol style="list-style-type: none"> Історія держави і права зарубіжних країн: посібник / В.І. Орленко, В.В. Орленко. – 4-ге вид., стер. – К., 2010. – 243 с. Історія держави і права зарубіжних країн: навч. посіб. / Л.М. Бостан, С.К. Бостан. – 2-ге вид., перероб. та допов. – К.: ЦУЛ, 2008. – 729 с. Макарчук В. С. Загальна історія держави і права зарубіжних країн: Навч. посібник. — 5-е вид., доп. — К.: Атіка, 2006. Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів. комерц. акад. ; [уклад. Вдовичин І. Я.]. - Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2015. - 591 с Шигаль, Д. А. Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : курс лекцій / Д. А. Шигаль. - Х. : ФІНН, 2011. - 340 с.

<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Держава і право Крито-Мікенської цивілізації 2. Формування полісної системи в Елладі 3. Сутність Афінської демократії. 4. Спартанська державно-правова система 5. Розвиток та ознаки класичного рабства 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Історія держави і права зарубіжних країн: посібник / В.І. Орленко, В.В. Орленко. – 4-ге вид., стер. – К., 2010. – 243 с.</i> 2. <i>Історія держави і права зарубіжних країн: навч. посіб. / Л.М. Бостан, С.К. Бостан. – 2-ге вид., перероб. та допов. – К.: ЦУЛ, 2008. – 729 с.</i> 3. <i>Макарчук В. С. Загальна історія держави і права зарубіжних країн: Навч. посібник. — 5-е вид., доп. — К.: Атіка, 2006.</i> 4. <i>Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів. комерц. акад. ; [уклад. Вдовичин І. Я.]. - Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2015. - 591 с</i> 5. <i>Шигаль, Д. А. Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : курс лекцій / Д. А. Шигаль. - Х. : ФІНН, 2011. - 340 с.</i>
--	--

Тема № 4. Етапи розвитку держави і права Стародавнього Риму

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (4 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Держава та право в Стародавньому Римі в царський період (державний устрій, правова система, рабство). 2. Виникнення сенату, головних станів: патриціїв та плебеїв 3. Особливості державного розвитку та правової свідомості в Римі періоду республіки. 4. Закони 12 таблиць. Боротьба за рівність: плебеїв та патриціїв. Розвиток станів. 5. Правова та державна система в Римській імперії. 6. Держава та право у Візантії (Східній Римській імперії). Кодифікація римського права Юстиніаном. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Макарчук В. С. Загальна історія держави і права зарубіжних країн: Навчальний посібник. Вид. 4-те, доп - К.: Атіка, 2004.- 616 с.</i> 2. <i>Макарчук В. С. Історія держави і права зарубіжних країн. – К.: Атіка, 2000.</i> 3. <i>Страхов М. М. Історія держави і права зарубіжних країн: [Підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих закладів освіти]. — Харків: Право, 1999. —416 с.</i> 4. <i>Тищик Б.Й. Історія держави і права країн Стародавнього світу: Навч. посібник. — Львів: Світ, 2001. — 384 с.</i> 5. <i>Хома Н.М. Історія держави та права зарубіжних країн: Навч. посіб. для студ. вищих закладів освіти. — К.: Каравела, 2004.</i>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Заснування Риму. Царі Риму та їх повноваження. 2. Реформи Сервія Туллія 3. Вигнання Торквінія Гордого та розвиток республіки в перші століття. Сутність законів 12 таблиць 4. Боротьба патриціїв і плебеїв. Діяльність братів Гракхів 5. Реформи Гая Марія та Луція Корнелія Сулли 6. Розвиток римського права в добу імперії 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Макарчук В. С. Загальна історія держави і права зарубіжних країн: Навчальний посібник. Вид. 4-те, доп - К.: Атіка, 2004.- 616 с.</i> 2. <i>Макарчук В. С. Історія держави і права зарубіжних країн. – К.: Атіка, 2000.</i> 3. <i>Страхов М. М. Історія держави і права зарубіжних країн: [Підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих закладів освіти]. — Харків: Право, 1999. —416 с.</i> 4. <i>Тищик Б.Й. Історія держави і права країн Стародавнього світу: Навч. посібник. — Львів: Світ, 2001. — 384 с.</i> 5. <i>Хома Н.М. Історія держави та права зарубіжних країн: Навч. посіб. для студ. вищих закладів освіти. — К.: Каравела, 2004.</i>
<p>Робота з Інтернет-ресурсами:</p>	<p>http://pravoznavec.com.ua – Електронна бібліотека юрид. Літератури</p> <p>http://pravo.biz.ua – Електронна юридична бібліотека</p> <p>http://jurisprudence.com.ua – Юридичний портал</p> <p>http://www.lawukraine.com – Каталог українських правових ресурсів</p>

Тема № 5. Характеристика держави та права в епоху Середньовіччя

Перелік питань, що виносяться на	Рекомендовані джерела, допоміжні
---	---

обговорення	матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Держава і право франків. 2. Держава і право Франції, Англії та Німеччини періоду Середньовіччя 3. Держава і право Арабського Халіфату. 4. Японське середньовічне право 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : посібник / [Джу́жа О. М. та ін.]. - К. : НАВС, 2012. - 375 с</i> 2. <i>Трофанчук Г.І. Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : навч. посіб. / Г. І. Трофанчук. - 2-ге вид., переробл. і допов. - К. : Юрінком Інтер, 2013. - 445 с</i> 3. http://uristinfo.net/istorija-gosudarstva-i-prava/267-istorija-derzhavi-i-prava-zar-krayin-majmeskulov.html 4. <i>Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : навч. посіб. / Л. М. Бостан, С. К. Бостан ; Запорізький юрид. ін-т. - Київ : Центр учбової літ., 2008. - 672 с. http://subject.com.ua/pdf/124.pdf</i>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Варварські королівства та звичаєве право. 2. Розвиток міст в епоху Середньовіччя. Формування міського права 3. Церковне право та його вплив на устрій в Європі 4. Вплив римського права та його місце в Середньовіччі 5. Салічне право франків 6. Особливості розвитку феодального права. Вассали та сюзерени. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : посібник / [Джу́жа О. М. та ін.]. - К. : НАВС, 2012. - 375 с</i> 2. <i>Трофанчук Г.І. Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : навч. посіб. / Г. І. Трофанчук. - 2-ге вид., переробл. і допов. - К. : Юрінком Інтер, 2013. - 445 с</i> 3. http://uristinfo.net/istorija-gosudarstva-i-prava/267-istorija-derzhavi-i-prava-zar-krayin-majmeskulov.html 4. <i>Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : навч. посіб. / Л. М. Бостан, С. К. Бостан ; Запорізький юрид. ін-т. - Київ : Центр учбової літ., 2008. - 672 с. http://subject.com.ua/pdf/124.pdf</i>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p>	<p><i>Есе «Який вплив мало римське право на свідомість середньовічного суспільства Західної Європи?»</i></p>

Тема № 6. Становлення та розвиток буржуазної держави і права. Англія та Франція

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (4 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика держави і права буржуазного періоду 2. Держава і право Англії. Революція: Протекторат Кромвелля. 3. Реставрація Стюартів. 4. Характеристика британської конституційної монархії 5. «Велика Французька революція». Конституція 6. Якобінська диктатура. 7. Переворот Наполеона. Громадянський кодекс. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бачур, Б.С., 2005. <i>Історія держави і права зарубіжних країн</i>. Одеса: Астропринт. 2. Бостан, Л.М., 2012. <i>Історія держави і права зарубіжних країн: навчальний посібник</i>. 2-ге видання, перероб. і доп. Київ: Центр навчальної літератури. 3. Глиняний, В.П., 2005. <i>Історія держави і права зарубіжних країн</i>. Київ: Істина. 4. Грубінко, А.В., 2014. <i>Історія держави і права зарубіжних країн</i>. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан. 5. Грубінко, А.В., 2015. <i>Історія держави і права зарубіжних країн: навчально-методичний посібник; словник-довідник</i>. Тернопіль: Вид-во ТНПУ імені Володимира Гнатюка. 6. Зайчук, О.В. ред., 2013. <i>Сучасна правова енциклопедія</i>. Київ: Юрінком Інтер,
<p>Семінарське заняття (2 год.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Революція в Нідерландах. Утрехтська унія. Формування віротерпимості та толерантності 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бачур, Б.С., 2005. <i>Історія держави і права зарубіжних країн</i>. Одеса: Астропринт. 2. Бостан, Л.М., 2012. <i>Історія держави і права зарубіжних країн: навчальний посібник</i>. 2-ге видання, перероб. і доп. Київ: Центр

<ol style="list-style-type: none"> 2. Основні протиріччя Стюартів та парламенту. Революція та страта Карла I. 3. Протекторат Олівера Кромвелля 4. Славна революція в Англії 1688 р. 5. Гуманісти та просвітники 17-18 ст. Їх вплив на правову свідомість суспільства 6. Французька революція. Причини та наслідки 7. Громадянський та Кримінальний кодекси Наполеона. 	<p>навчальної літератури.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Глиняний, В.П., 2005. <i>Історія держави і права зарубіжних країн</i>. Київ: Істина. 4. Грубінко, А.В., 2014. <i>Історія держави і права зарубіжних країн</i>. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан. 5. Грубінко, А.В., 2015. <i>Історія держави і права зарубіжних країн: навчально-методичний посібник; словник-довідник</i>. Тернопіль: Вид-во ТНПУ імені Володимира Гнатюка. 6. Зайчук, О.В. ред., 2013. <i>Сучасна правова енциклопедія</i>. Київ: Юрінком Інтер,
---	---

Тема № 7. Розвиток держави та права США в новий час

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Війна за незалежність та утворення США. «Декларація незалежності». 2. Конституція США та створення федерації. 3. Система «стримувань та противаг» трьох гілок влади. 4. Перший цикл конституційних поправок («Білл про права»). 5. Громадянська війна між Північчю і Півднем та її вплив на державно-правовий розвиток США. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Історія держави і права зарубіжних країн: посібник / В.І. Орленко, В.В. Орленко. – 4-ге вид., стер. – К., 2010. – 243 с.</i> 2. <i>Історія держави і права зарубіжних країн: навч. посіб. / Л.М. Бостан, С.К. Бостан. – 2-ге вид., перероб. та допов. – К.: ЦУЛ, 2008. – 729 с.</i> 3. <i>Макарчук В. С. Загальна історія держави і права зарубіжних країн: Навч. посібник. — 5-е вид., доп. — К.: Атіка, 2006.</i> 4. <i>Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів. комерц. акад. ; [уклад. Вдовичин І. Я.]. - Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2015. - 591 с</i> 5. <i>Шигаль, Д. А. Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : курс лекцій / Д. А. Шигаль. - Х. : ФІНН, 2011. - 340 с.</i>
<p>Семінарське заняття (4 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мейфлауерська угода 1620 р. Вплив пуританізму на правову та політичну свідомість поселенців Америки 2. Французька Канада та її державно-правовий розвиток 3. Семірічна війна в Північній Америці 4. Причини та характер війни за незалежність і утворення США. 5. Конституція США. Білл про права 6. Правовий та політичний розвиток в США у першій половині 19 ст. 7. Громадянська війна в США. Її вплив на подальший розвиток. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Історія держави і права зарубіжних країн: посібник / В.І. Орленко, В.В. Орленко. – 4-ге вид., стер. – К., 2010. – 243 с.</i> 2. <i>Історія держави і права зарубіжних країн: навч. посіб. / Л.М. Бостан, С.К. Бостан. – 2-ге вид., перероб. та допов. – К.: ЦУЛ, 2008. – 729 с.</i> 3. <i>Макарчук В. С. Загальна історія держави і права зарубіжних країн: Навч. посібник. — 5-е вид., доп. — К.: Атіка, 2006.</i> 4. <i>Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів. комерц. акад. ; [уклад. Вдовичин І. Я.]. - Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2015. - 591 с</i> 5. <i>Шигаль, Д. А. Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : курс лекцій / Д. А. Шигаль. - Х. : ФІНН, 2011. - 340 с.</i>

Тема № 8. Правова та державна система в країнах Азії та Африки в новий час

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закриття Японії. Сьогунат Токугава 2. Відкриття Японії. Реставрація Мейдзи. 3. Колоніальна політика. Опіумні війни в Китаї. 4. Правовий та державний статус Індії у складі Британської імперії. 5. Арабська та європейська колонізація 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Рубель, В.А., 2007. <i>Японська цивілізація: традиційне суспільство і державність</i>. Київ: Аквілон-Прес. 2. Тишик, Б.Й. ред., 2006. <i>Історія держави і права зарубіжних країн. Середні віки</i>. Львів: Світ 3. Тишик, Б.Й. ред., 2013. <i>Історія держави і права зарубіжних країн. Новий час (XVII ст. – 1918 р.)</i>. Львів: Світ.

Африки	
Семінарське заняття (2 год.): <ol style="list-style-type: none"> Протистояння самураїв та селян. Режими великих даймо Ода Нобунага, Тойотомі Хідейосі – кланові війни в Японії Режим Токугава Іеясу. Закриття Японії Ост-Індська компанія. Колоніальна політика європейських держав 	<ol style="list-style-type: none"> Рубель, В.А., 2007. <i>Японська цивілізація: традиційне суспільство і державність</i>. Київ: Аквілон-Прес. Тищик, Б.Й. ред., 2006. <i>Історія держави і права зарубіжних країн. Середні віки</i>. Львів: Світ Тищик, Б.Й. ред., 2013. <i>Історія держави і права зарубіжних країн. Новий час (XVII ст. – 1918 р.)</i>. Львів: Світ.
Огляд наукової літератури (Бібліографічний опис):» Судова система Японії в XVIII ст.»	

Тема № 9. Держава і право слов'янських народів, Російської імперії та СРСР

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (4 год.): <ol style="list-style-type: none"> Загальна характеристика правових традицій слов'янських народів в період середньовіччя. Польське право та право Річі Посполитої. Чеське земельне право. Законник Стефана Душана. Кримінальне право. Правова система Славонії та Сербії. Загальна характеристика розвитку права та влади в Російській імперії з 1700 р. по 1861 р. Розвиток права в Російській імперії у пореформений період Револуція 1917 р. в Російській імперії Радянська влада та правова система у 20-30-ті рр. XX ст. Зміни в правовій свідомості у другій половині XX ст. 	<ol style="list-style-type: none"> Тищик, Б.Й., 2012. <i>Історія держави і права Австрії та Австро-Угорщини (X ст. – 1918 р.)</i>. Текст лекції. Львів: Вид. центр юрид. Ф-ту ЛНУ ім. Івана Франка. Тищик, Б.Й., 2012. <i>Польща: історія державності і права (X – початок XXI ст.)</i>. Навч. пос. Львів: Світ. Тищик, Б.Й. ред., 2013. <i>Історія держави і права зарубіжних країн. Новий час (XVII ст. – 1918 р.)</i>. Львів: Світ.
Семінарське заняття (2 год.): <ol style="list-style-type: none"> Утворення Речі Посполитої. Кревська унія. Люблінська унія 1569 р. Литовські статuti. Їх сутність. Вплив на подальшу правову ініціативу Табель про ранги Російської імперії Повне зібрання законів Російської імперії як джерело дослідження Червоний терор. Колективізація та русифікація радянської системи 	<ol style="list-style-type: none"> Тищик, Б.Й., 2012. <i>Історія держави і права Австрії та Австро-Угорщини (X ст. – 1918 р.)</i>. Текст лекції. Львів: Вид. центр юрид. Ф-ту ЛНУ ім. Івана Франка. Тищик, Б.Й., 2012. <i>Польща: історія державності і права (X – початок XXI ст.)</i>. Навч. пос. Львів: Світ. Тищик, Б.Й. ред., 2013. <i>Історія держави і права зарубіжних країн. Новий час (XVII ст. – 1918 р.)</i>. Львів: Світ.
Завдання для самостійної роботи: підготовка термінологічного словника (100 термінів)	

Тема № 10. Основні засади розвитку права та державних утворень у першій половині XX ст.

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
---	--

<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток права напередодні Першої світової війни. 2. Вплив війни на зміни державної та правової системи. 3. Версальсько-Вашингтонська система. Розвиток міжнародного права. 4. Правове та владне поле фашистської та нацистської ідеології. Італія та Німеччина. 	<p>Тишик, Б.Й., 2011. <i>Німеччина: історія державності і права (IX ст. – початок XXI ст.)</i>. Навч. пос. Львів: Тріада плюс. http://pravoznavec.com.ua – Електронна бібліотека юрид. Літератури http://pravo.biz.ua – Електронна юридична бібліотека http://jurisprudence.com.ua – Юридичний портал http://www.lawukraine.com – Каталог українських правових ресурсів</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Протириччя в Європі та причини Першої світової війни. 2. Страйки робочих організацій. Утворення профсоюзів. Виборче право. 3. Версальсько-Вашингтонська система. 4. Формування міжнародних угод 5. Утворення Ліги Націй. 	<p>Тишик, Б.Й., 2011. <i>Німеччина: історія державності і права (IX ст. – початок XXI ст.)</i>. Навч. пос. Львів: Тріада плюс. http://pravoznavec.com.ua – Електронна бібліотека юрид. Літератури http://pravo.biz.ua – Електронна юридична бібліотека http://jurisprudence.com.ua – Юридичний портал http://www.lawukraine.com – Каталог українських правових ресурсів</p>

Тема № 11. Вплив Другої Світової Війни на зміни світового права та державних утворень

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ідеологія фашизму та нацизму 2. Концтабори смерті (Треблінка, Собібор, Ясеновац та ін.). 3. Расова та національна дискримінація. Відношення до військовополонених в роки Війни. 4. Нюрнберзький процес. 5. Утворення ООН та зміни в правовому розвитку. 	<p>Тишик, Б.Й., 2011. <i>Німеччина: історія державності і права (IX ст. – початок XXI ст.)</i>. Навч. пос. Львів: Тріада плюс. http://pravoznavec.com.ua – Електронна бібліотека юрид. Літератури http://pravo.biz.ua – Електронна юридична бібліотека http://jurisprudence.com.ua – Юридичний портал http://www.lawukraine.com – Каталог українських правових ресурсів</p>
<p>Семінарське заняття (4 год.): Захист рефератів та презентацій</p>	

Тема № 12. Розвиток держави і права країн світу в другій половині ХХ ст. – на початку ХХІ ст.

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поправки до Конституції США. Розвиток карального апарату. 2. Правовий і державний розвиток США в сучасний період. 3. Характерні риси англійської 	<p>1 Бостан Л. М, Бостан С. К. <i>Історія держави і права зарубіжних країн. Навчальний посібник.</i> — К.: Центр навчальної літератури, 2004 3. Глиняний В. П. <i>Історія держави і права зарубіжних країн: Навч. посібник для студ. вищих навч.закл. / Одеська національна</i></p>

<p>парламентської демократії. Джерела та основні риси права Англії. Соціальне законодавство.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Основні напрями державно-правового розвитку Англії у кінці XX – на початку XXI ст. 5. Конституція Франції 1946 р. Державний лад Четвертої республіки Причини її ліквідації і прийняття Конституції 1958 р. Державний устрій П'ятої республіки. 6. Основні напрями державно-правового розвитку Франції у кінці XX – на початку XXI ст. 7. Державно-правовий розвиток Німеччини на сучасному етапі. 	<p>юридична академія. — 5-е вид., перероб. І доп. — К.: Істина, 2005.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. <i>Історія держави і права зарубіжних країн: Навчальний посібник / За ред. О. М. Джузи. — К., 2000.</i> 5. <i>Історія держави і права зарубіжних країн. Хрестоматія / за ред. В.Д.Гончаренко. — К.: Ін Юре, 2002. — 716 с.</i> 6. <i>Макарчук В. С. Загальна історія держави і права зарубіжних країн: Навчальний посібник. Вид. 4-ге, доп - К.: Атіка, 2004.- 616 с.</i> 7. <i>Макарчук В. С. Історія держави і права зарубіжних країн. — К.: Атіка, 2000.</i> 8. <i>Страхов М. М. Історія держави і права зарубіжних країн: [Підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих закладів освіти]. — Харків: Право, 1999. — 416 с.</i> 9. <i>Тицик Б.Й. Історія держави і права країн Стародавнього світу: Навч. посібник. — Львів: Світ, 2001. — 384 с.</i> 10. <i>Хома Н.М. Історія держави та права зарубіжних країн: Навч. посіб. для студ. вищих закладів освіти. — К.: Каравела, 2004.</i>
<p>Семінарське заняття (4 год.): <i>Захист рефератів та презентацій</i></p>	

Заочна форма здобуття освіти

Тема № 1. Предмет історії держави і права зарубіжних країн

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (1 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні поняття дисципліни. 2. Міждисциплінарний фактор предмету. 3. Стан розробки та зв'язок із іншими науками. 4. Значення дисципліни для фахової освіти та правової системи в цілому. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Історія держави і права зарубіжних країн: посібник / В.І. Орленко, В.В. Орленко. — 4-ге вид., стер. — К., 2010. — 243 с.</i> 2. <i>Історія держави і права зарубіжних країн: навч. посіб. / Л.М. Бостан, С.К. Бостан. — 2-ге вид., перероб. та допов. — К.: ЦУЛ, 2008. — 729 с.</i> 3. <i>Макарчук В. С. Загальна історія держави і права зарубіжних країн: Навч. посібник. — 5-е вид., доп. — К.: Атіка, 2006.</i> 4. <i>Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів. комерц. акад. ; [уклад. Вдовичин І. Я.]. - Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2015. - 591 с</i> 5. <i>Шигаль, Д. А. Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : курс лекцій / Д. А. Шигаль. - Х. : ФІНН, 2011. - 340 с.</i>

Тема № 2. Держава і право країн Стародавнього Сходу

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (1 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика розвитку держави і права Стародавнього Єгипту 2. Формування державних та правових інститутів в Месопотамії. 3. Закони Хамурапі. Держава і право 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : посібник / [Джузи О. М. та ін.]. - К. : НАВС, 2012. - 375 с</i> 2. <i>Трофанчук Г.І. Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : навч. посіб. / Г. І. Трофанчук. - 2-ге вид., переробл. і допов. - К. :</i>

<p>Стародавньої Індії.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Закони Ману. Кастова система. Особливості права та держави в 5. Стародавньому Китаї. 6. Правова та державна система Фінікії, Сирії та Ізраїльсько-Іудейського царства. 	<p><i>Юрінком Інтер, 2013. - 445 с</i> 3.http://uristinfo.net/istorija-gosudarstva-i-prava/267-istorija-derzhavi-i-prava-zar-krayin-majmeskulov.html 4. <i>Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : навч. посіб. / Л. М. Бостан, С. К. Бостан ; Запорізький юрид. ін-т. - Київ : Центр учбової літ., 2008. - 672 с. http://subject.com.ua/pdf/124.pdf</i></p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальна структура та ознаки права Стародавнього Єгипту 2. Джерела рабства в Стародавньому Сході 3. Галузі та правові питання, які розв'язували закони Хамурапі 4. Старий Заповіт як джерело стародавнього юдейського права 5. Варновокастова система. Синкретизм в правовій свідомості 6. Сутність та ознаки патріархального рабства 	<p>1. <i>Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : посібник / [Джу́жа О. М. та ін.]. - К. : НАВС, 2012. - 375 с</i> 2. Трофанчук Г.І. <i>Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : навч. посіб. / Г. І. Трофанчук. - 2-ге вид., переробл. і допов. - К. : Юрінком Інтер, 2013. - 445 с</i> 3.http://uristinfo.net/istorija-gosudarstva-i-prava/267-istorija-derzhavi-i-prava-zar-krayin-majmeskulov.html 4. <i>Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : навч. посіб. / Л. М. Бостан, С. К. Бостан ; Запорізький юрид. ін-т. - Київ : Центр учбової літ., 2008. - 672 с. http://subject.com.ua/pdf/124.pdf</i></p>

Тема № 3. Держава і право Стародавньої Греції

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Афіньська рабовласницька держава, її суспільний та державний лад, характерні риси права. 2. Афіньська нормативно-правова база: Солон та його законодавство. Реформи Клісфена. 3. Суспільний та державний лад Стародавньої Спарти: правителі, народні збори, стани населення). 4. Правова система Спарти: адміністративні сімейні виховні норми, закони Лікурга. 5. Держава та право Македонської держави (період еллінізму). 	<p>1. <i>Історія держави і права зарубіжних країн: посібник / В.І. Орленко, В.В. Орленко. – 4-ге вид., стер. – К., 2010. – 243 с.</i> 2. <i>Історія держави і права зарубіжних країн: навч. посіб. / Л.М. Бостан, С.К. Бостан. – 2-ге вид., перероб. та допов. – К.: ЦУЛ, 2008. – 729 с.</i> 3. Макарьчук В. С. <i>Загальна історія держави і права зарубіжних країн: Навч. посібник. — 5-е вид., доп. — К.: Атіка, 2006.</i> 4. <i>Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів. комерц. акад. ; [уклад. Вдовичин І. Я.]. - Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2015. - 591 с</i> 5. Шигаль, Д. А. <i>Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : курс лекцій / Д. А. Шигаль. - Х. : ФІНН, 2011. - 340 с.</i></p>
<p>Семінарське заняття (1 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Держава і право Крито-Мікенської цивілізації 2. Формування полісної системи в Елладі 3. Сутність Афіньської демократії. 4. Спартанська державно-правова система 5. Розвиток та ознаки класичного рабства 	<p>1. <i>Історія держави і права зарубіжних країн: посібник / В.І. Орленко, В.В. Орленко. – 4-ге вид., стер. – К., 2010. – 243 с.</i> 2. <i>Історія держави і права зарубіжних країн: навч. посіб. / Л.М. Бостан, С.К. Бостан. – 2-ге вид., перероб. та допов. – К.: ЦУЛ, 2008. – 729 с.</i> 3. Макарьчук В. С. <i>Загальна історія держави і права зарубіжних країн: Навч. посібник. — 5-е вид., доп. — К.: Атіка, 2006.</i> 4. <i>Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів. комерц. акад. ; [уклад. Вдовичин І. Я.]. - Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2015. - 591 с</i> 5. Шигаль, Д. А. <i>Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : курс лекцій / Д. А. Шигаль. - Х. : ФІНН, 2011. - 340 с.</i></p>

Тема № 4. Етапи розвитку держави і права Стародавнього Риму

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> Заснування Риму. Царі Риму та їх повноваження. Реформи Сервія Туллія Вигнання Торквінія Гордого та розвиток республіки в перші століття. Сутність законів 12 таблиць Боротьба патриціїв і плебеїв. Діяльність братів Гракхів Реформи Гая Марія та Луція Корнелія Сулли Розвиток римського права в добу імперії 	<ol style="list-style-type: none"> Макарчук В. С. Загальна історія держави і права зарубіжних країн: Навчальний посібник. Вид. 4-те, доп - К.: Атіка, 2004.- 616 с. Макарчук В. С. Історія держави і права зарубіжних країн. – К.: Атіка, 2000. Страхов М. М. Історія держави і права зарубіжних країн: [Підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих закладів освіти]. — Харків: Право, 1999. —416 с. Тицик Б.Й. Історія держави і права країн Стародавнього світу: Навч. посібник. — Львів: Світ, 2001. — 384 с. Хома Н.М. Історія держави та права зарубіжних країн: Навч. посіб. для студ. вищих закладів освіти. — К.: Каравела, 2004.

Тема № 5. Характеристика держави та права в епоху Середньовіччя

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Завдання для самостійної роботи: Скласти хронологічну таблицю з відповідної теми, розкриваючи наступні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> Держава і право франків. Держава і право Франції, Англії та Німеччини періоду Середньовіччя Держава і право Арабського Халіфату. Японське середньовічне право 	<ol style="list-style-type: none"> Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : посібник / [Джужа О. М. та ін.]. - К. : НАВС, 2012. - 375 с Трофанчук Г.І. Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : навч. посіб. / Г. І. Трофанчук. - 2-ге вид., переробл. і допов. - К. : Юрінком Інтер, 2013. - 445 с http://uristinfo.net/istorija-gosudarstva-i-prava/267-istorija-derzhavi-i-prava-zar-krayin-tajmeskulov.html Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : навч. посіб. / Л. М. Бостан, С. К. Бостан ; Запорізький юрид. ін-т. - Київ : Центр учбової літ., 2008. - 672 с. http://subject.com.ua/pdf/124.pdf
<p>Завдання для самостійної роботи:</p>	<p>Есе «Який вплив мало римське право на свідомість середньовічного суспільства Західної Європи?»</p>

Тема № 6. Становлення та розвиток буржуазної держави і права. Англія та Франція

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Завдання для самостійної роботи: Скласти порівняльну таблицю з відповідної теми, розкриваючи наступні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> Революція в Нідерландах, Англії та Франції Конституція Влбр, та Франції Права робітників та селян в Англії, Франції 	<ol style="list-style-type: none"> Бачур, Б.С., 2005. Історія держави і права зарубіжних країн. Одеса: Астропринт. Бостан, Л.М., 2012. Історія держави і права зарубіжних країн: навчальний посібник. 2-ге видання, перероб. і доп. Київ: Центр навчальної літератури. Глиняний, В.П., 2005. Історія держави і права зарубіжних країн. Київ: Істина. Грубінко, А.В., 2014. Історія держави і права зарубіжних країн. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан. Грубінко, А.В., 2015. Історія держави і права зарубіжних країн: навчально-методичний посібник; словник-довідник. Тернопіль: Вид-во ТНПУ імені

	<p>Володимира Гнатюка. 6. Зайчук, О.В. ред., 2013. <i>Сучасна правова енциклопедія</i>. Київ: Юрінком Інтер,</p>
--	--

Тема № 7. Розвиток держави та права США в новий час

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Завдання для самостійної роботи: Скласти опорну таблицю з відповідної теми, розкриваючи наступні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Війна за незалежність та утворення США. «Декларація незалежності». 2. Конституція США та створення федерації. 3. Система «стримувань та противаг» трьох гілок влади. 4. Перший цикл конституційних поправок («Біль про права»). 5. Громадянська війна між Північчю і Півднем та її вплив на державно-правовий розвиток США. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Історія держави і права зарубіжних країн: посібник</i> / В.І. Орленко, В.В. Орленко. – 4-ге вид., стер. – К., 2010. – 243 с. 2. <i>Історія держави і права зарубіжних країн: навч. посіб.</i> / Л.М. Бостан, С.К. Бостан. – 2-ге вид., перероб. та допов. – К.: ЦУЛ, 2008. – 729 с. 3. Макаруч В. С. <i>Загальна історія держави і права зарубіжних країн: Навч. посібник.</i> — 5-е вид., доп. — К.: Атіка, 2006. 4. <i>Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : навч. посіб. / Укоопспілка, Львів. комерц. акад. ; [уклад. Вдовичин І. Я]. - Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2015. - 591 с</i> 5. Шигаль, Д. А. <i>Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : курс лекцій / Д. А. Шигаль. - Х. : ФІНН, 2011. - 340 с.</i>

Тема № 8. Правова та державна система в країнах Азії та Африки в новий час

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Завдання для самостійної роботи: Скласти хронологічну таблицю з відповідної теми, розкриваючи наступні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закриття Японії. Сьогунат Токугава 2. Відкриття Японії. Реставрація Мейдзи. 3. Колоніальна політика. Опіумні війни в Китаї. 4. Правовий та державний статус Індії у складі Британської імперії. 5. Арабська та європейська колонізація Африки 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Рубель, В.А., 2007. <i>Японська цивілізація: традиційне суспільство і державність</i>. Київ: Аквілон-Прес. 2. Тищик, Б.Й. ред., 2006. <i>Історія держави і права зарубіжних країн. Середні віки</i>. Львів: Світ 3. Тищик, Б.Й. ред., 2013. <i>Історія держави і права зарубіжних країн. Новий час (XVII ст. – 1918 р.)</i>. Львів: Світ.
<p>Семінарське заняття (1 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Протистояння самураїв та селян. Режими великих даймо 2. Ода Нобунага, Тойотомі Хідейосі – кланові війни в Японії 3. Режим Токугава Ієясу. Закриття Японії 4. Ост-Індська компанія. Колоніальна політика європейських держав 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Рубель, В.А., 2007. <i>Японська цивілізація: традиційне суспільство і державність</i>. Київ: Аквілон-Прес. 2. Тищик, Б.Й. ред., 2006. <i>Історія держави і права зарубіжних країн. Середні віки</i>. Львів: Світ 3. Тищик, Б.Й. ред., 2013. <i>Історія держави і права зарубіжних країн. Новий час (XVII ст. – 1918 р.)</i>. Львів: Світ.

Тема № 9. Держава і право слов'янських народів, Російської імперії та СРСР

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
--	---

<p>Завдання для самостійної роботи: Скласти порівняльну таблицю з відповідної теми, розкриваючи наступні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правий розвиток Польщі, Чехії та Сербії в добу Середньовіччя 2. Перший Литовський статут. Законник Стефана Душана 3. Права та політичний устрій Російської імперії та СРСР 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тищик, Б.Й., 2012. <i>Історія держави і права Австрії та Австро-Угорщини (X ст. – 1918 р.)</i>. Текст лекцій. Львів: Вид. центр юрид. Ф-ту ЛНУ ім. Івана Франка. 2. Тищик, Б.Й., 2012. <i>Польща: історія державності і права (X – початок XXI ст.)</i>. Навч. пос. Львів: Світ. 3. Тищик, Б.Й. ред., 2013. <i>Історія держави і права зарубіжних країн. Новий час (XVII ст. – 1918 р.)</i>. Львів: Світ.
<p>Завдання для самостійної роботи: підготовка термінологічного словника (100 термінів)</p>	

Тема № 10. Основні засади розвитку права та державних утворень у першій половині XX ст.

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Завдання для самостійної роботи: Скласти хронологічну таблицю з відповідної теми, розкриваючи наступні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток права напередодні Першої світової війни. 2. Вплив війни на зміни державної та правової системи. 3. Версальсько-Вашингтонська система. Розвиток міжнародного права. 4. Правове та владне поле фашистської та нацистської ідеології. Італія та Німеччина. 	<p>Тищик, Б.Й., 2011. <i>Німеччина: історія державності і права (IX ст. – початок XXI ст.)</i>. Навч. пос. Львів: Тріада плюс. http://pravoznavec.com.ua – Електронна бібліотека юрид. Літератури http://pravo.biz.ua – Електронна юридична бібліотека http://jurisprudence.com.ua – Юридичний портал http://www.lawukraine.com – Каталог українських правових ресурсів</p>

Тема № 11. Вплив Другої Світової Війни на зміни світового права та державних утворень

Перелік питань, що виносяться на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Завдання для самостійної роботи: Скласти порівняльну таблицю з відповідної теми, розкриваючи наступні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ідеологія фашизму та нацизму 2. Концтабори смерті (Треблінка, Собібор, Ясеновац та ін.). 3. Расова та національна дискримінація. Відношення до військовополонених в роки Війни. Ставлення до євреїв, циган та сербів. 	<p>Тищик, Б.Й., 2011. <i>Німеччина: історія державності і права (IX ст. – початок XXI ст.)</i>. Навч. пос. Львів: Тріада плюс. http://pravoznavec.com.ua – Електронна бібліотека юрид. Літератури http://pravo.biz.ua – Електронна юридична бібліотека http://jurisprudence.com.ua – Юридичний портал http://www.lawukraine.com – Каталог українських правових ресурсів</p>
<p>Підготовка рефератів та презентацій</p>	

Тема № 12. Розвиток держави і права країн світу в другій половині XX ст. – на початку XXI ст.

Перелік питань, що виносяться на	Рекомендовані джерела, допоміжні
----------------------------------	----------------------------------

обговорення	матеріали та ресурси
<p>Лекція (1 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поправки до Конституції США. Розвиток карального апарату. 2. Правовий і державний розвиток США в сучасний період. 3. Характерні риси англійської парламентської демократії. Джерела та основні риси права Англії. Соціальне законодавство. 4. Основні напрями державно-правового розвитку Англії у кінці ХХ – на початку ХХІ ст. 5. Конституція Франції 1946 р. Державний лад Четвертої республіки. Причини її ліквідації і прийняття Конституції 1958 р. Державний устрій П'ятої республіки. 6. Основні напрями державно-правового розвитку Франції у кінці ХХ – на початку ХХІ ст. 7. Державно-правовий розвиток Німеччини на сучасному етапі. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бостан Л. М, Бостан С. К. <i>Історія держави і права зарубіжних країн. Навчальний посібник.</i> — К.: Центр навчальної літератури, 2004 2. Глиняний В. П. <i>Історія держави і права зарубіжних країн: Навч. посібник для студ. вищих навч.закл. / Одеська національна юридична академія.</i> — 5-е вид., перероб. І доп. — К.: Істина, 2005. 3. <i>Історія держави і права зарубіжних країн: Навчальний посібник / За ред О. М. Джужі.</i> — К., 2000. 4. <i>Історія держави і права зарубіжних країн. Хрестоматія / за ред. В.Д.Гончаренко.</i> – К.: Ін Юре, 2002. – 716 с. 6. Макарчук В. С. <i>Загальна історія держави і права зарубіжних країн: Навчальний посібник. Вид. 4-ге, доп - К.: Атіка, 2004.- 616 с.</i> 7. Макарчук В. С. <i>Історія держави і права зарубіжних країн.</i> – К.: Атіка, 2000. 8. Страхов М. М. <i>Історія держави і права зарубіжних країн: [Підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих закладів освіти].</i> — Харків: Право, 1999. —416 с. 9. Тищик Б.Й. <i>Історія держави і права країн Стародавнього світу: Навч. посібник.</i> — Львів: Світ, 2001. — 384 с. 10. Хома Н.М. <i>Історія держави та права зарубіжних країн: Навч. посіб. для студ. вищих закладів освіти.</i> — К.: Каравела, 2004.
<p>Підготовка рефератів та презентацій</p>	

6. Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях (під час дистанційної форми навчання – в режимі онлайн). Студенти мають бути оцінені не менше ніж з 70% семінарських занять (у випадку, якщо студент не був оцінений на занятті, він має право виконати індивідуальне завдання). Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної доброчесності

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських доповідях є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення

модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

7. Проміжний контроль

Форма проміжного контролю

Модульна контрольна робота проводиться у змішаній формі розкриття термінів та теоретичного питання

Зразок модульної контрольної роботи

1. *Дайте визначення термінам:* «народний трибун», «феодалізм», «гуманізм», «фашизм»
2. *Розкрити питання:* Ознаки права в епоху стародавнього часу.

Форма підсумкового контролю (екзамен)

Питання до екзамену

1. Основні риси державного строю в країнах Стародавнього Сходу.
2. Форми правління в країнах Стародавнього Сходу.
3. Конфуціанство і легізм в державно-правовому житті Стародавнього Китаю.
4. Правовий статус різних верств населення в Стародавньому Вавилоні.
5. Система варн в Стародавньої Індії. Брахманське вчення про виникнення варн та їх сутність
6. Закони царя Хаммурапі - важливий пам'ятник вавилонського права.
7. Право власності за Законами царя Хаммурапі.
8. Злочини та покарання за Законами царя Хаммурапі.
9. Реформи Солона і Клісфена в Афінах.
10. Державний лад Афін в V-IV ст. до н.е.
11. Політично-правова думка Греції та її співвідношення з реальним політичним устроєм Афін.
12. Утворення держави в Римі. Реформи Сервія Тулія.
13. Державний лад Риму в період республіки.
14. Магістратури в Римській республіці: їх види та функції.
15. Перехід в Римі від республіки до імперії.
16. Державний лад Римської імперії в період принципату.
17. Державний лад Римської імперії в період домініату.
18. Закони XII таблиць - стародавній пам'ятник римського права.
19. Право приватної власності за законами XII таблиць.
20. Злочини та покарання за Законами XII таблиць.
21. Ранньофеодальна монархія в країнах Західної Європи.
22. Абсолютна монархія в країнах Західної Європи.
23. Особливості державного розвитку Франції в період раннього феодалізму.
24. Велика Хартія вільностей 1215 р. в Англії.
25. Сутність феодальної ієрархії в країнах Західної Європи.
26. Виникнення міст та їх боротьба за незалежність у середні віки.
27. Салічна Правда - правовий пам'ятник держави Франків.
28. Феодальна земельна власність (алод, феодал і бенефіція) в країнах Західної Європи
29. Буржуазна революція ХУІІІ ст. у Франції та її основні етапи.
30. «Декларація прав людини та громадянина» 1789 р. і Конституція 1791 р. у Франції. Втілення в цих документах ідей Ш.Монтеск'є про розподіл влади.
31. Революційний уряд якобінської диктатури.
32. Буржуазна революція ХУІІІ ст. в Англії, її основні етапи. Політичні течії в революції.
33. Протекторат Кромвеля в Англії.
34. Війна за незалежність в Північній Америці і утворення США.
35. «Декларація незалежності США» 1776 р.
36. Конституція США 1787р. Біль про права 1791 р.
37. Особливості буржуазної революції 1848 в Німеччині.
38. Армія і поліція в імперії Наполеона I в Франції.
39. Французький кримінальний кодекс 1810 р.
40. Реставрація монархії Бурбонів у Франції. Хартія 1814 р.

41. Основні риси бонапартизму у Франції.
42. Формування конституційної монархії в Англії у XVIII-XIX ст.
43. Розвиток державного ладу США наприкінці ХУІІ в першій половині ХІХ ст. Міссурійський компроміс.
44. Законодавчі акти уряду А.Лінкольна в період громадянської війни в США.
45. Громадська війна в США 1861-1865 рр. та її соціально-економічні і політичні наслідки.
46. Об'єднання Німеччини через Пруську монархію. Утворення Германської імперії.
47. Конституція Германської імперії 1871 р.
48. Державний устрій Германської імперії за конституцією 1871 р.
49. Виникнення і розвиток континентальної системи буржуазного права.
50. Французький цивільний кодекс 1804 р. його структура та основні положення.
51. Право приватної власності за Кодексом Наполеона 1804 р
52. Система управління Британською колоніальною імперією у XVIII-XIX
53. Політичні партії США в ХХ ст. Державний лад США в ХХ ст.
54. Двopapтійна система Англії в ХХ ст.
55. Багатопартійна система Франції після першої світової війни.
56. Конституція Франції 1946 р. Утворення п'ятої республіки у Франції.
57. Механізм націонал-соціалістської диктатури в Німеччині.
58. Встановлення фашистської диктатури в Італії.
59. Розпад Британської колоніальної системи.
60. Правовий і державний розвиток США в сучасний період.
61. Основні напрями державно-правового розвитку Англії у кінці ХХ – на початку ХХІ ст
62. Основні напрями державно-правового розвитку Франції у кінці ХХ – на початку ХХІ ст.
63. Зміни державної та правової системи в країнах Азії та Африки у ХІХ – ХХ ст.

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	відмінно
70-89	добре
51-69	задовільно
1-50	незадовільно

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	40 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,5	10 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи	50 (підсумковий контроль) – за результатами складання екзамену
Мінімальний пороговий рівень	20 балів (поточний контроль)	6 балів (проміжний контроль)	25 (підсумковий контроль)

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного, проміжного та підсумкового контролю. Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях та результати самостійної роботи. Нарухування балів за поточний контроль відбувається відповідно до [«Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ»](#).

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обгрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обгрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обгрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання підсумкового екзамену

За кожну правильну відповідь	5 балів (відповідь чітка, повна, наведені приклади) 4 балів (відповідь чітка, повна, приклади відсутні)
	3 бали (відповідь нечітка, неповна, допущені неточності) 2 бали (відповідь нечітка, неповна, допущені помилки)
	1 бали (відповідь нечітка, неповна, допущені значні неточності) 0 бали (відсутність відповіді на питання)
Кількість питань	3
Підрахунок підсумкового балу	Середньозважений бал переводиться за 10 бальною шкалою з коефіцієнтом 0,5
Усього	50 балів

Викладач

Гончарова Н.О.

Затверджено на засіданні кафедри права і соціальної роботи протокол № 16 від «26» червня 2020 р.

Завідувач кафедри

Церковна В.Г.